

THỰC TRẠNG NĂNG LỰC NGOẠI NGỮ CỦA GIẢNG VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI VÀ MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG BỐI CẢNH CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0

Vũ Đình Hiếu, Đinh Thị Kiều Oanh

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Tóm tắt: Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã và đang ảnh hưởng đến mọi mặt của đời sống xã hội, mở ra nhiều cơ hội, nhưng cũng đặt ra nhiều thách thức đối với tất cả các lĩnh vực của đời sống. Đối với giáo dục Đại học, đòi hỏi phải có sự định hướng, điều chỉnh trong hoạt động giảng dạy và nghiên cứu khoa học. Để đáp ứng được những thay đổi đó, buộc mỗi giảng viên Đại học phải có khả năng làm việc trong môi trường quốc tế, tích cực học tập đáp ứng các tiêu chuẩn về năng lực chuyên môn, nghiệp vụ đối với giảng viên, đặc biệt là năng lực về ngoại ngữ. Bài viết tập trung phân tích: 1/ Những yêu cầu về năng lực ngoại ngữ đối với giảng viên Đại học; 2/ Thực trạng năng lực ngoại ngữ và hoạt động đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ của giảng viên; 3/ Khuyến nghị nhằm nâng cao năng lực ngoại ngữ của giảng viên Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Từ khóa: Năng lực ngoại ngữ, giảng viên, cách mạng công nghiệp 4.0.

Nhận bài ngày 18.7.2020; gửi phản biện, chỉnh sửa, duyệt đăng ngày 26.8.2020

Liên hệ tác giả: Vũ Đình Hiếu; Email: vdhieus@daihocthudo.edu.vn

1. MỞ ĐẦU

Cách mạng Công nghiệp lần thứ tư (CMCN 4.0) đã và đang diễn ra một cách nhanh chóng, mạnh mẽ, tác động sâu sắc đến mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Trong kỷ nguyên số hóa, giáo dục Đại học sẽ thay đổi sâu rộng từ môi trường giáo dục, vai trò của người dạy, người học đến phương pháp dạy học. Hiện nay, không chỉ Việt Nam mà nhiều quốc gia trên thế giới đang phải đối mặt với thách thức lớn về thiếu hụt lao động trình độ cao, có chuyên môn, kỹ năng. Do đó, để đổi mới giáo dục Đại học, đáp ứng yêu cầu của thị trường lao động, cần nâng cao nhận thức, đổi mới tư duy về phát triển giáo dục Đại học; đổi mới chương trình và phương thức đào tạo; áp dụng công nghệ vào quá trình giảng dạy; đổi mới mô hình liên kết giữa trường đại học và doanh nghiệp, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên.

Cách mạng công nghiệp 4.0 mang đến những lợi thế nhất định giúp tăng cường khả năng

cạnh tranh và hội nhập quốc tế. Giảng viên trong trường đại học phải đáp ứng được những yêu cầu toàn diện trong bối cảnh toàn cầu hóa: Thứ nhất, đội ngũ giảng viên Đại học cần có trình độ chuyên môn cao, hiểu biết sâu rộng trên nhiều lĩnh vực; thứ hai, đội ngũ giảng viên đại học phải có khả năng thích ứng nhanh với sự thay đổi mọi hoạt động của nhà trường; thứ ba, đội ngũ giảng viên đại học phải giỏi về ngoại ngữ và công nghệ thông tin. Song, để đáp ứng những yêu cầu này, đòi hỏi mỗi giảng viên phải có sự nỗ lực học tập, bồi dưỡng nâng cao năng lực, đặc biệt là năng lực ngoại ngữ nhằm đáp ứng yêu cầu của quá trình giảng dạy và nghiên cứu khoa học. Thực tế hiện nay cho thấy hoạt động đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực của giảng viên nói chung và hoạt động đào tạo, bồi dưỡng năng lực ngoại ngữ nói riêng của các trường Đại học đã được quan tâm, chú trọng. Song, do nhiều nguyên nhân khác nhau, vẫn còn nhiều hạn chế thực sự chưa đáp ứng được yêu cầu giảng dạy trong quá trình tiến tới tự chủ Đại học và cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Xuất phát từ thực tiễn của giáo dục và đào tạo Đại học trong bối cảnh hội nhập quốc tế của Việt Nam hiện nay, vấn đề đẩy mạnh hoạt động bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ cho giảng viên có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong việc đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản và toàn diện nền giáo dục nước nhà.

Nội dung bài viết phân tích thực trạng năng lực ngoại ngữ và triển khai các hoạt động bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ cho giảng viên. Đồng thời, đề xuất những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên trường Đại học Thủ đô Hà Nội trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay.

2. NỘI DUNG

2.1. Yêu cầu về năng lực ngoại ngữ đối với giảng viên Đại học hiện nay.

Đào tạo, bồi dưỡng, phát triển nguồn nhân lực là nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt của công tác cán bộ trong các trường Đại học ở Việt Nam hiện nay. Trong những năm qua, Đảng và Nhà nước ta luôn quan tâm đến công tác xây dựng đội ngũ giảng viên có lập trường tư tưởng, bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức, có ý thức rèn luyện, có trình độ chuyên môn đáp ứng yêu cầu giảng dạy, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao trong nhà trường. Nhiều giảng viên năng động, sáng tạo, thích ứng với xu thế hội nhập, có khả năng làm việc trong môi trường quốc tế, tích cực học tập đáp ứng các tiêu chuẩn về năng lực chuyên môn, nghiệp vụ đối với giảng viên. Thông tư liên tịch số 36/2014/TTLT-BGDĐT-BNV ngày 28 tháng 11 năm 2014 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo và Bộ trưởng Bộ Nội vụ quy định mã số và tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp viên chức giảng dạy trong các cơ sở giáo dục Đại học công lập, trong đó giảng viên Đại học phải đáp ứng tiêu chuẩn về năng lực ngoại ngữ cụ thể như sau:

Giảng viên cao cấp (hạng I), mã số: V.07.01.01 có trình độ ngoại ngữ bậc 4 (B2) theo quy định tại Thông tư số 01/2014/TT-BGDĐT ngày 24 tháng 01 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam. Đối với giảng viên dạy ngoại ngữ thì trình độ ngoại ngữ thứ hai phải đạt bậc 4 (B2) theo quy định tại Thông tư số 01/2014/TT-BGDĐT ngày 24 tháng 01 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam.

Giảng viên chính (hạng II), mã số: V.07.01.02 có trình độ ngoại ngữ bậc 3 (B1) theo quy định tại Thông tư số 01/2014/TT-BGDĐT ngày 24 tháng 01 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam. Đối với giảng viên dạy ngoại ngữ thì trình độ ngoại ngữ thứ hai phải đạt bậc 3 (B1) theo quy định tại Thông tư số 01/2014/TT-BGDĐT ngày 24 tháng 01 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam.

Giảng viên (hạng III), mã số: V.07.01.03 có trình độ ngoại ngữ bậc 2 (A2) theo quy định tại Thông tư số 01/2014/TT-BGDĐT ngày 24 tháng 01 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam. Đối với giảng viên dạy ngoại ngữ thì trình độ ngoại ngữ thứ hai phải đạt bậc 2 (A2) theo quy định tại Thông tư số 01/2014/TT-BGDĐT ngày 24 tháng 01 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam.”

2.2. Thực trạng năng lực ngoại ngữ và hoạt động đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ của giảng viên Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội là đơn vị sự nghiệp công lập, là cơ sở giáo dục Đại học duy nhất trực thuộc Ủy ban Nhân dân thành phố Hà Nội với chức năng, nhiệm vụ đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội của Thủ đô và đất nước. Trong bối cảnh đó, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường luôn quan tâm tới việc phát triển đội ngũ giảng viên có chuyên môn nghiệp vụ cao, trình độ năng lực ngoại ngữ, tin học tốt phục vụ cho quá trình giảng dạy, phù hợp với sự phát triển của Nhà trường và hội nhập quốc tế. Vì vậy, trong những năm gần đây, đội ngũ giảng viên chất lượng cao ngày càng tăng lên, nhiều giảng viên có học hàm, học vị từ Tiến sĩ trở lên. Tính đến tháng 8 năm 2020, toàn trường có 01 Giáo sư, 09 Phó Giáo sư, 68 Tiến sĩ; đội ngũ giảng viên trẻ được đào tạo ở nước ngoài và có khả năng giảng dạy các môn chuyên ngành bằng các ngoại ngữ khác nhau cũng tăng lên đáng kể, đáp ứng yêu cầu đào tạo và hội nhập quốc tế của Nhà trường.

2.2.1. Về trình độ, năng lực sử dụng ngoại ngữ của GV Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Trình độ ngoại ngữ của giảng viên

Hiện nay, 100% giảng viên cơ hữu của Nhà trường đều đảm bảo đủ tiêu chuẩn về trình độ ngoại ngữ theo quy định tại Thông tư liên tịch số 36/2014/TTLT-BGDĐT-BNV ngày 28 tháng 11 năm 2014 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo và Bộ trưởng Bộ Nội vụ quy định mã số và tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp viên chức giảng dạy trong các cơ sở giáo dục Đại học công lập; cụ thể như sau:

Bảng 1. Thống kê trình độ ngoại ngữ của giảng viên Trường Đại học Thủ đô Hà Nội năm 2020

TT	Chức danh nghề nghiệp	Số lượng	Tiêu chuẩn trình độ ngoại ngữ tối thiểu
1	Giảng viên cao cấp (hạng I)	11	Trình độ ngoại ngữ bậc 4 (B2)
2	Giảng viên chính (hạng II)	35	Trình độ ngoại ngữ bậc 3 (B1)

3	Giảng viên (hạng III)	256	Trình độ ngoại ngữ bậc 2 (A2)
---	-----------------------	-----	-------------------------------

(Nguồn: Tổng hợp số liệu thống kê của Phòng NS và KH-TC năm 2020)

Năng lực sử dụng ngoại ngữ của giảng viên trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học

Để góp phần nâng cao chất lượng của đội ngũ cán bộ giảng viên và đào tạo chuyên môn bằng ngoại ngữ cho sinh viên nhằm thúc đẩy hội nhập quốc tế. Tính tới thời điểm tháng 8 năm 2020, Nhà trường đã thu hút được nhiều giảng viên có trình độ cao: Tiến sĩ, Thạc sĩ, Đại học được đào tạo tại nhiều nước trên thế giới (bảng 2) tham gia công tác giảng dạy tại Trường. Đặc biệt, trong giai đoạn 05 năm vừa qua (2015 - 2020), Nhà trường đã cử 04 giảng viên đi đào tạo trình độ Tiến sĩ tại nước ngoài. Đến thời điểm này, đã có 03 giảng viên bảo vệ thành công và được cấp bằng Tiến sĩ, tiếp tục quay trở về công tác, phục vụ quá trình giảng dạy của Nhà trường. Đây là đội ngũ giảng viên có khả năng sử dụng ngoại ngữ linh hoạt: có khả năng tham khảo, nghiên cứu tài liệu tiếng nước ngoài; viết bài báo quốc tế và tham dự các hội nghị, hội thảo quốc tế; các khóa bồi dưỡng tại nước ngoài... Phù hợp với định hướng phát triển của Nhà trường trong việc nâng cao chất lượng giảng dạy các chuyên ngành đào tạo bằng tiếng nước ngoài và nghiên cứu khoa học.

Bảng 2. Thống kê số lượng giảng viên được đào tạo tại nước ngoài năm 2020

TT	Trình độ	Số lượng
1	Tiến sĩ	11
2	Thạc sĩ	25
3	Đại học	06

(Nguồn: Số liệu thống kê của Phòng NS và KH-TC năm 2020)

Trong giai đoạn 2015 - 2018 đã có 64 đề tài nghiên cứu khoa học các cấp đã được thực hiện, trong đó có những kết quả rất đáng khích lệ. Hoạt động nghiên cứu khoa học bước đầu đã có những yêu cầu tiếp cận với trình độ quốc tế, trong đó, có 02 đề tài liên kết với các yếu tố nước ngoài; số lượng bài báo quốc tế (ISI/SCOPUS) được công bố tăng lên trong những năm gần đây, đặc biệt năm 2018 đã có 19 bài báo được công bố quốc tế (bảng 3). Như vậy, để đạt được những kết quả đó, đòi hỏi mỗi giảng viên tham gia vào hoạt động này phải có bề dày về trình độ chuyên môn, có năng lực nghiên cứu và năng lực ngoại ngữ. Việc công bố những bài báo quốc tế ở các tạp chí uy tín trên thế giới đã thể hiện được bước phát triển trong trình độ nghiên cứu khoa học, năng lực sử dụng ngoại ngữ của giảng viên, góp phần quảng bá hình ảnh Trường Đại học Thủ đô Hà Nội là một đơn vị đào tạo và nghiên cứu có chất lượng cao.

Bảng 3. Năng lực sử dụng ngoại ngữ của giảng viên trong nghiên cứu khoa học, giai đoạn 2016 – 2019

TT	Phân loại tạp chí	Số lượng					
		2015	2016	2017	2018	2019	Tổng số
1	Tạp chí KH quốc tế Trong đó:						

	Danh mục ISI	3	6	6	12	12	39
	Danh mục Scopus	1	4	4	2	7	18
	Khác	1	0	6	15	10	32
2	Tạp chí KH cấp Ngành trong nước	41	70	61	49	67	288
3	Tạp chí / tập san của cấp trường	9	53	61	69	76	268
	Tổng cộng	55	133	138	147	172	645
	Tỷ lệ bài báo/Tổng số CB cơ hữu	23,01%	54,07%	49,28%	51,04%	50%	

(Nguồn: Số liệu thống kê Phòng Quản lý KH-CN và HTPT giai đoạn 2015 - 2019)

Tuy nhiên, nhận thấy thực tế hiện nay, số lượng giảng viên có khả năng thường xuyên sử dụng ngoại ngữ trong giảng dạy và nghiên cứu là chưa nhiều và còn tồn tại nhiều hạn chế. Do chưa có môi trường thực hành ngoại ngữ thường xuyên, nhiều giảng viên chưa thấy được tầm quan trọng của ngoại ngữ hoặc các kỹ năng ngoại ngữ còn yếu nên ngại giao tiếp; Nhà trường chưa có quy định, quy chế về sử dụng ngoại ngữ thường xuyên tại cơ quan, đơn vị để giảng viên có điều kiện phát triển khả năng tư duy về ngôn ngữ. Vì vậy, Nhà trường cần có những biện pháp thích hợp và cơ chế khuyến khích giảng viên phải tăng cường thời lượng sử dụng ngoại ngữ trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học.

2.2.2. Về hoạt động bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ của giảng viên Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Thực hiện các Quyết định hàng năm của Ủy ban Nhân dân Thành phố Hà Nội về việc giao chỉ tiêu kế hoạch và kinh phí đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức Thành phố Hà Nội. Tính đến ngày 31/12/2019, trong 03 năm từ 2017 - 2019, Trường Đại học Thủ đô Hà Nội luôn hoàn thành tốt kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng với nhiều khóa học thiết thực như: Bồi dưỡng học liệu số; Bồi dưỡng xây dựng ngân hàng câu hỏi trực tuyến; Bồi dưỡng tự chủ nghề nghiệp cho giảng viên; Bồi dưỡng chức danh giảng viên chính (hạng II); bồi dưỡng thực hiện chương trình POHE,... Trong đó, Nhà Trường cũng đặc biệt quan tâm tới hoạt động bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ của giảng viên, cụ thể: Trong năm 2018, Nhà trường đã cử 02 giảng viên tham gia lớp bồi dưỡng Tiếng Anh và phương pháp giảng dạy trong thời gian 03 tháng tại New Zealand. Giảng viên được cử đi bồi dưỡng ở nước ngoài đều có khả năng sử dụng ngoại ngữ để phục vụ quá trình học tập, bồi dưỡng và đều hoàn thành tốt khóa học, đúng tiến độ học tập theo quy định của cơ sở đào tạo.

Bảng 4. Hoạt động bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ của giảng viên Trường Đại học Thủ đô Hà Nội, giai đoạn 2017 - 2019

TT	Năm	Nội dung bồi dưỡng	Số lớp	Số lượng học viên
1	2017	Bồi dưỡng tiếng Anh trình độ B2 khung châu Âu	01	15
2	2018	Bồi dưỡng tiếng Anh cho giảng viên dạy chương trình song ngữ	01	25

3	2019	Bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm dạy tiếng nước ngoài cho giảng viên khoa cơ bản có trình độ tiếng Anh để dạy tiếng Anh cho sinh viên	01	28
---	------	--	----	----

(Nguồn: Số liệu thống kê của Phòng NS và KH-TC năm 2019)

Mặc dù từ năm 2017 - 2019, số lượng học viên tham gia các khóa tập huấn liên quan tới ngoại ngữ có xu hướng tăng. Song số lớp và số lượng các khóa tập huấn vẫn còn ít, nội dung các khóa bồi dưỡng chưa phong phú; số lượng giảng viên đáp ứng được yêu cầu đào tạo, bồi dưỡng ở nước ngoài vẫn còn hạn chế. Chính vì vậy, Nhà trường cần có những biện pháp đẩy mạnh các hoạt động bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại ngữ của giảng viên trong giai đoạn hiện nay.

2.3. Một số khuyến nghị nhằm nâng cao năng lực ngoại ngữ của giảng viên Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.

Ngày 18/01/2019, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 89/QĐ-TTg phê duyệt Đề án Nâng cao năng lực đội ngũ giảng viên và cán bộ quản lý các cơ sở giáo dục Đại học đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo giai đoạn 2019 - 2030. Đề án này do Bộ Giáo dục và Đào tạo chủ trì xây dựng để đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên và cán bộ quản lý các cơ sở giáo dục đại học bảo đảm về chất lượng, hợp lý về cơ cấu, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao và phát triển khoa học, công nghệ cho đất nước, gắn với yêu cầu khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, yêu cầu của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Trong đề án có nêu rõ mục tiêu: “Đến 2030, phấn đấu 100% cán bộ quản lý và giảng viên được bồi dưỡng nâng cao năng lực, trong đó chú trọng các năng lực của giảng viên về: Phát triển chương trình đào tạo, giảng dạy theo phương pháp hiện đại, nghiên cứu khoa học, ngoại ngữ và công nghệ thông tin” và đề ra nhiệm vụ, giải pháp: “Tổ chức bồi dưỡng ngoại ngữ và các kỹ năng cần thiết cho các giảng viên được tuyển chọn đi đào tạo tại nước ngoài” là một trong các mục tiêu, nhiệm vụ quan trọng nhằm đáp ứng nguồn nhân lực giảng dạy Đại học có chất lượng cao. Trên cơ sở xác định mục tiêu, nhiệm vụ nâng cao năng lực ngoại ngữ của giảng viên là hoạt động quan trọng và đánh giá thực trạng trên đây, chúng tôi đề xuất một số giải pháp nhằm góp phần nâng cao năng lực ngoại ngữ cho giảng viên Trường Đại học Thủ đô Hà Nội, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục Đại học. Cụ thể là:

2.3.1. Đối với Nhà trường

Tiếp tục đổi mới phương thức đào tạo theo định hướng nghề nghiệp ứng dụng, đáp ứng yêu cầu của thị trường lao động chất lượng cao, trong bối cảnh hội nhập với khu vực và thế giới. Tiếp tục rà soát, bổ sung, điều chỉnh, kiện toàn nhân lực các đơn vị cho phù hợp và hiệu quả. Ưu tiên phát triển đội ngũ giảng viên của Trường, tạo điều kiện cho cán bộ trẻ học tập nâng cao trình độ ở nước ngoài. Xây dựng kế hoạch bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, đặc biệt là ngoại ngữ cho giảng viên và cán bộ quản lý.

Tuyển dụng các giảng viên có khả năng giảng dạy chuyên ngành bằng tiếng nước ngoài, nhằm đáp ứng yêu cầu về cơ cấu ngành nghề, đảm bảo chất lượng, đáp ứng yêu cầu phát

triển của Nhà trường. Sắp xếp lại đội ngũ cán bộ, viên chức nhằm tập trung nguồn lực, phát huy năng lực cá nhân; Xây dựng cơ chế khuyến khích và các chế độ ưu đãi dành cho cán bộ, viên chức được cử đi học Thạc sĩ, Tiến sĩ và các khóa đào tạo, bồi dưỡng ngắn hạn ở nước ngoài; Xây dựng mô hình bồi dưỡng ngoại ngữ phù hợp với đội ngũ giảng viên ở mỗi chuyên ngành, cần đa dạng hóa các loại hình bồi dưỡng, cơ chế bồi dưỡng linh hoạt, tạo điều kiện cho cán bộ, giảng viên tham gia bồi dưỡng có hiệu quả; Tăng cường các trang thiết bị hiện đại phục vụ cho hoạt động giảng dạy bằng ngoại ngữ và bồi dưỡng ngoại ngữ cho giảng viên; Cần có quy định, quy chế về sử dụng ngoại ngữ thường xuyên tại cơ quan, đơn vị để cán bộ, giảng viên có điều kiện phát triển khả năng tư duy về ngôn ngữ. Trong đó, giảng viên phải tăng cường thời lượng sử dụng ngoại ngữ trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học; Nhà trường mời các chuyên gia có uy tín trong và ngoài nước đến trường hướng dẫn, tập huấn, nói chuyện theo chuyên đề bằng tiếng nước ngoài cho đội ngũ giảng viên; Cần tổ chức các Hội thảo khoa học quốc tế hoặc Hội thảo có yếu tố nước ngoài để tạo môi trường sử dụng ngoại ngữ cho cán bộ giảng viên.

2.3.2. Đối với các Khoa đào tạo

Đẩy mạnh hợp tác quốc tế về đào tạo chuyên môn sâu cho đội ngũ giảng viên tại các cơ sở giáo dục đại học ở nước ngoài. Thực hiện việc trao đổi cán bộ, giảng viên và sinh viên với các cơ sở đào tạo nước ngoài có quan hệ với Khoa và Nhà trường; Quy hoạch phát triển đội ngũ cán bộ, giảng viên có khả năng giảng dạy ngoại ngữ và giảng dạy chuyên ngành bằng tiếng nước ngoài, đáp ứng yêu cầu xây dựng trường Đại học đa ngành chất lượng cao.

2.3.3. Đối với giảng viên

Giảng viên phải đạt chuẩn và sử dụng ngoại ngữ thành thạo để giảng dạy, nghiên cứu khoa học và công bố các công trình khoa học trên các báo quốc tế, tham gia các hội thảo quốc tế, diễn đàn trao đổi chia sẻ thông tin về chuyên môn, học thuật; Chủ động tham gia các chương trình bồi dưỡng ngoại ngữ, thường xuyên học tập, tự nâng cao trình độ, năng lực ngoại ngữ, cố gắng thích nghi với khả năng tư duy bằng ngoại ngữ trong các hoạt động chuyên môn để không ngừng nâng cao năng lực và khả năng thích ứng với môi trường làm việc quốc tế.

3. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, ngoại ngữ đóng vai trò then chốt và là chìa khóa để phát triển hội nhập. Kinh nghiệm của các nước phát triển và các nước công nghiệp mới nổi trên thế giới cũng như trong khu vực châu Á - Thái Bình Dương đã chỉ rõ, trong những điều kiện cần thiết để hội nhập và phát triển thì ngoại ngữ là điều kiện tiên quyết, là phương tiện đắc lực và hữu hiệu trong tiến trình hội nhập và phát triển. Giáo dục nói chung và giáo dục Đại học Việt Nam nói riêng cũng đang trong tiến trình hội nhập với khu vực và thế giới. Có thể khẳng định việc đào tạo, nâng cao năng lực sử dụng ngoại ngữ cho giảng viên trong các cơ sở giáo dục và trong trường Đại học đang được coi là ưu tiên hàng đầu và trường Đại học Thủ đô Hà Nội cũng không nằm ngoài sự phát triển đó. Vì vậy, trong những năm gần đây, Nhà trường luôn quan tâm chú trọng tới việc đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực ngoại

ngữ của giảng viên nhằm phục vụ cho quá trình giảng dạy và nghiên cứu khoa học. Trong bài viết này, chúng tôi đã nêu rõ những yêu cầu về chuẩn năng lực ngoại ngữ của giảng viên Đại học, thực trạng trình độ năng lực ngoại ngữ và triển khai các hoạt động đào tạo, bồi dưỡng của Nhà trường trong những năm gần đây. Trên cơ sở đó, đề xuất một số khuyến nghị nhằm nâng cao năng lực ngoại ngữ của giảng viên Trường Đại học Thủ đô Hà Nội trong thời gian tới, đáp ứng nhu cầu phát triển trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo - Bộ Nội Vụ (2014), *Thông tư liên tịch số 36/2014/TTLT-BGDĐT-BNV ngày 28/11/2014 quy định mã số và tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp viên chức giảng dạy trong các cơ sở giáo dục Đại học công lập*.
2. Boyatzis, R. E. (1998). *Transforming qualitative information: Thematic analysis and code development*. Thousand Oaks, California: Sage Publications.
3. Canale, M. (1983). From communicative competence to communicative language pedagogy. In J. C. Richards & R. W. Schmidt (Eds.), *Language and Communication* (pp. 2-27). London: Longman.
4. Đảng ủy Trường Đại học Thủ đô Hà Nội (khóa XVI), *Báo cáo Chính trị tại Đại hội Đảng Bộ Trường Đại học Thủ đô Hà Nội lần thứ XVII (nhiệm kỳ 2020 - 2025)*.
5. Nguyễn Hải Hoàng, “Một số vấn đề đặt ra đối với giáo dục đại học trong cách mạng công nghiệp 4.0”, Kỷ yếu hội thảo khoa học quốc tế: *Tự chủ hoạt động khoa học công nghệ tại các trường Đại học đáp ứng yêu cầu của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, tr138-
6. Thủ tướng Chính phủ (2019), *Quyết định số 89/QĐ-TTg ngày 18/01/2019 về phê duyệt đề án nâng cao năng lực đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý các cơ sở giáo dục Đại học đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo giai đoạn 2019 - 2020*.

CURRENT SITUATION OF FOREIGN LANGUAGE PROFICIENCY OF LECTURERS AT HANOI METROPOLITAN UNIVERSITY AND RELATED ISSUES IN THE CONTEXT OF INDUSTRY 4.0

Abstract: The fourth industrial revolution has been affecting all aspects of social life. It also has been opening many opportunities and challenges for all the fields of life. For higher education, the orientation and adjustment in teaching and scientific research must be required. In order to meet its demands, lecturers must have ability to work in international environment especially using foreign language skills. Therefore, this article focuses on analyzing as following: Firstly, foreign language proficiency requirements for university lecturers. Secondly, current situation of foreign language capacity and training and fostering activities to improve foreign language capacity of lectures and the last one is recommendations to improve the foreign language capacity of lecturers of Hanoi Metropolitan University.

Keywords: Foreign language capacity, lecturers, industrial revolution 4.0.